

Motion till riksdagen 2020/21:3592

av **Ann-Christine From Utterstedt (SD)**

Reformera äldreomsorgen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda hur en reformering av äldreomsorgen bör genomföras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ädelreformen år 1992 genomfördes för att förbättra omsorgen och vården för våra äldre och för att se hela människan. Äldreboenden skulle inte längre ses som en institution utan som de boendes egna hem. Rummen blev till lägenheter med egna matlagningsmöjligheter och inreddes med personliga möbler och tillhörigheter. Personalens bemötande på vård- och omsorgsbesöken i boendets lägenhet skulle ses som ett besök i den äldres egna hem. Detta skedde i samma tidsanda som de psykiatriska institutionernas nedläggning och präglades av idén om att människan inte måtte bra av att bo på institution. Om den äldre ville fortsätta att bo kvar i sitt eget hem skulle också respekteras så långt det var möjligt.

Tanken var god men innebär samtidigt att de äldre som behöver hemtjänst eller särskilt boende idag är sjukare och mår sämre än förut. Det råder också brist på tillräcklig medicinsk vård på Sveriges äldreboenden. Vi har på vägen till dagens kommunalt styrda äldreomsorg tyvärr tappat adekvat medicinsk kompetens. De boendes rätt till adekvat vård måste tillgodoses. Läkemedel som kan lindra andnöd, smärta och ångest under livets sista dagar och timmar måste finnas tillgängliga till de äldre som behöver det. Vid andnöd ska den äldre ha rätt till syrgas. Det är en helt grundläggande rättighet som inte kan förbigås. Ändå har så skett. Under pandemins skoningslösa utbredning på våra äldreboenden har vi tvingats bevittna facit på bland annat ädelreformens konsekvenser.

Vården och omsorgen utförs av olika huvudmän, både regionen och kommunen, vilket ändå krånglar till det som var tänkt att förenklas. Idag kan det till och med vara så att läkaren inte ens träffar den äldre personen som är i behov av vård utan tar ett beslut över telefon. Syftet med reformen har därmed inte uppnåtts.

Äldreomsorgen har under årtionden också i det närmaste nedmonterats. Efter ständiga neddragningar saknas personal med tillräcklig kompetens. Personal med språkförbistringar medför allvarliga risker för felaktigt utförd omsorg, och rena vårdskador kan inträffa. Detta har medfört en kraftigt försämrad vård och omsorg för våra äldre. Inte ens en så grundläggande kunskap som hur den basala hygien skulle hanteras har funnits hos delar av personalstyrkan.

Förtroendet för äldreomsorgen är uselt – endast 37 % av de gamla uppger att de har förtroende för personalen och känner trygghet i hemtjänsten och 38 % för särskilt boende. Detta innebär alltså att hela 63 % inte har förtroende och inte känner trygghet i hemtjänsten och att hela 62 % saknar förtroende och inte känner trygghet i de särskilda boendena. Våra äldre är värda bättre än så här.

Situationen är oerhört alarmerande och åtgärder för att förbättra våra äldres vardag måste snarast vidtas. Därför anser jag att regeringen skyndsamt ska utreda hur en reformering av äldreomsorgen bör se ut.

Ann-Christine From Utterstedt (SD)